

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออก

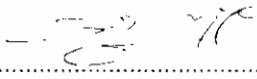
นางสาวอภิญญา หรุสกุล

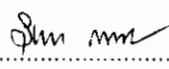
28 พ.ค. 2557
33 74 45

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
กันยายน 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

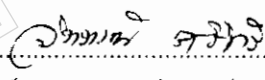
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ อภิญา หรุสกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

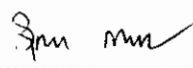

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิม ศรีพันธุ์วรสกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานิ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

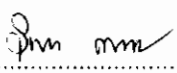

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ ศิริทวี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิม ศรีพันธุ์วรสกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานิ)

.....กรรมการ
(ดร.พูลพงศ์ สุขสว่าง)

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญาอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีวิทยาลัยวิทยาการวิจัย
และวิทยาการปัญญา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานิ)
วันที่ ๒๕๖๓ เดือน ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประเภทบัณฑิตศึกษา
จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ประกาศขอบคุณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานิ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก นายกองค์การบริหารส่วนตำบล คณะบริหารและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) จึงขอขอบพระคุณ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มา ณ ที่นี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่เวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

อภิญา หรรสกุล

51921366: สาขาวิชา: การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา; วท.ม. (การวิจัยและสถิติทาง
วิทยาการปัญญา)

คำสำคัญ: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ/ คุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก/ ภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลง/ความเข้มแข็งของชุมชน/

อภิญา หรุสกุล: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง
(TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND POSITIVE PSYCHOLOGICAL ATTRIBUTES OF
THE CHIEF EXECUTIVE OF THE SUB-DISTRICT ADMINISTRATION ORGANAZATION
AFFECTING COMMUNITY STRENGTH). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล,
ค.ด., สุชาติ กรเพชรปณี, Ph.D. 144 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและ
คุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของ
ชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแปร
ในโมเดลประกอบด้วย ตัวแปรแฝง 3 ตัวแปร ได้แก่ ความเข้มแข็งของชุมชน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
และคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก กลุ่มตัวอย่าง เป็นสมาชิกและบุคลากรขององค์การบริหารส่วน
ตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี และระยอง จำนวนรวม 220 คน กลุ่มตัวอย่างได้มา
ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามคุณลักษณะทาง
จิตวิทยาเชิงบวก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายก อบต. และความเข้มแข็งของชุมชน
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมลิสรล 8.80

ผลการวิจัยปรากฏว่า โมเดลความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะ
ทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนใน
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง ตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ระดับดี มีค่าสถิติ
ไค - สแควร์ เท่ากับ 40.42 ค่า p เท่ากับ .28 ค่า df เท่ากับ 36 ค่า GFI เท่ากับ .97 ค่า AGFI
เท่ากับ .94 ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ค่า Standardized RMR เท่ากับ .02 ค่า RMSEA เท่ากับ .02
และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ .75 แสดงว่าตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวน
ของตัวแปรความเข้มแข็งของชุมชน ได้ร้อยละ 75 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุดต่อความเข้มแข็ง
ของชุมชน คือ คุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงร่วมกับ
คุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งผลให้เกิดความเข้มแข็ง
ของชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง

51921366: MAJOR: RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE; M.Sc.
(RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE)

KEYWORDS: CAUSAL RELATIONSHIP MODEL/ POSITIVE PSYCHOLOGICAL/
TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP/ COMMUNITY STRENGTH

APINYA HROOSAKOOL: TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND POSITIVE
PSYCHOLOGICAL ATTRIBUTES OF THE CHIEF EXECUTIVE OF THE SUB-DISTRICT
ADMINISTRATION ORGANIZATION AFFECTING COMMUNITY STRENGTH. ADVISORY
COMMITTEE: SUPIM SRIPUNVORASKUL Ph.D., SUCHADA KORNPETPANE, Ph.D.
144 P. 2013.

The purpose of this research was to develop and validate a causal relationship model of Transformational Leadership and Positive Psychological attributes of the chief executive of the sub-district administration organization affecting community strength in the east. The model consisted of three latent variables: community strength, transformational leadership and positive psychological. The sample derived by means of multistage sampling, consisted of 220 people of Sub-district administration organization in the east. Research instruments included a positive psychological, transformational leadership and community strength. Descriptive statistics were generated using SPSS; causal modeling involved in the use of LISREL 8.80

Results indicated that the hypothetical model was consistent with the empirical data. Goodness of fit statistics were: chi-square test = 40.42, df = 36, p = .28, GFI = .97, AGFI = .94, CFI = 1.00 Standardized RMR = .02, RMSEA = .02. The variables in the hypothetical model accounted for 75 percent of the total variance of community strength. The positive psychological is maximum variable that influences the strength of the community. In conclusion, the transformational leadership and positive psychological attributes of the chief executive of the sub-district administration organization affecting community strength.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ตอนที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบล	9
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ตอนที่ 3 ทฤษฎีภาวะผู้นำ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
ตอนที่ 5 โมเดลสมการโครงสร้าง.....	63
3 วิธีดำเนินการวิจัย	74
การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายก อบต. ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออก.....	74
การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์	75
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
ตัวแปรในการวิจัย	77
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	78
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	82
การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน	87
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ใน โมเดลความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะทาง จิตวิทยาเชิงบวกของนายก อบต. ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน ในพื้นที่ภาคตะวันออก.....	91
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความตรงของ โมเดลการวัดแปรแฝงคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง และความเข้มแข็งของชุมชน	92
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและ คุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายก อบต. ที่ส่งผลต่อ ความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออก	97
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	101
สรุปผลการวิจัย	101
อภิปรายผลการวิจัย	102
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	104
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	105
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก	115
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ	116
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	118
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและ คุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายก อบต. ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง ของชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออก	126
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	142
ประวัติย่อของผู้วิจัย	144

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน	29
2 พฤติกรรมของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	45
3 องค์ประกอบ 5 ส่วนของความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	46
4 การสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ...	51
5 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง ของชุมชน	62
6 จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ภาคตะวันออก 7 จังหวัด จำแนกตามขนาด...	76
7 จำนวนกลุ่มตัวอย่างสมาชิกและบุคลากรของ อบต. จำแนกตามจังหวัด และขนาด	77
8 โครงสร้างเนื้อหาข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก	78
9 โครงสร้างเนื้อหาข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	79
10 โครงสร้างเนื้อหาข้อคำถามเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน	81
11 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ความเข้มแข็งของชุมชน	83
12 จำนวนและร้อยละของลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	88
13 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ และ ความโด่งของตัวแปรสังเกตได้.....	89
14 ค่าเมตริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออก	91
15 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดคุณลักษณะทางจิตวิทยา เชิงบวก	93
16 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	94
17 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดความเข้มแข็งของชุมชน	95
18 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออก ตามสมมติฐาน	99

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน	5
2 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546.....	12
3 แสดงแถบความต่อเนื่องของภาวะผู้นำ (Leadership Continuum)	34
4 รูปแบบของพฤติกรรมของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน.....	35
5 การส่งเสริมกันระหว่างภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	38
6 ขั้นตอนการวิเคราะห์เส้นทางด้วยโปรแกรมลิสเรล	65
7 โมเดลการวัด (Measurement Model) และโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model)	65
8 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก..	93
9 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	95
10 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดความเข้มแข็งของชุมชน	96
11 โมเดลความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ตามสมมติฐาน	97